

UDBJERG SOGNS KIRKEBLAD



SOMMERKONCERT

I 2020 kunne det efterhånden traditionelle sommerkoncert i kirken ikke afholdes på grund af Corona-restriktionerne.

I håb om at restriktionerne i år tillader det, planlægges der en sommerkoncert i eller udenfor kirken

**søndag den 22. august 2021 kl. 15.30
med den lokale band MALLEMUK.**

Nærmere vil blive bekendtgjort på opslagstavlerne.

Menighedsrådet



MALLEMUK

Mallemuk Presstekst (bio)

Det er en ægte historie om at krydse et hav, der ligger bag navnet til indie-folk bandet 'Mallemuk' fra Tønder. Mallemuk er, med deres enkle og kloge tekster og minimalistiske sange med rødder i folk-musikken, i besiddelse af en evne til at formidle en hverdagsagtig melankoli, eftertænksomhed og livskraft.

SOGNEUDFLUGT

I 2020 kunne der heller ikke gennemføres en sogneudflugt. I håb om at Coronarestriktionerne tillader det, planlægges der gennemført en sogneudflugt med bus til seværdigheder i nærområdet

torsdag den 19. august 2021.

Nærme om turen og tilmelding vil blive bekendtgjort på opslagstavlerne.

Menighedsrådet



”Æ Amerikaner” på Sød Østermark

I dag hører vi ofte om mennesker, som bor fuldstændig anonyme uden pårørende, og at de kan ligge død i lang tid, før der er nogen, som finder dem. Det er noget vi ude på landet bestemt mener, ikke eksisterer - men alligevel.

I Sød havde vi en eneboer, som havde bosat sig helt ude i det østlige hjørne af Sød på Sød Østermark. Han havde i 1950 købt et areal på 1,3 ha af familien Frieda og Jacob Lorenzen i Sød. De havde nogle marker derude, hvoraf en del var tilplantet som skov, og resten var en meget sandende jorder, som ikke gav det store udbytte. Det har nok ikke været så svært at afse stykket. Køberen var maskinmester Nicolay Georg Lauritz Boysen, Blågårdsgade 4, III. sal, København. Han havde åbenbart planer om at oprette et hønseri derude. Det første var, at han byggede sig et lille skur af sten, som han derefter med tiden udvidede med træskure ved at modtage kasseret byggemateriale fra fa. Marcussen. De gode brædder blev brugt til at bygge med, og resten blev savet op til brænde. Da han kom til Sød, var han 61 år gammel og havde ikke arbejde som sådan. Han hjalp dog nogle gange Jacob Lorenzen med at skove træer i dennes nærliggende skov. Aflønning var så lidt brænde til kakkelovnen.

Nicolay Georg Lauritz Boysen blev født den 3. januar 1889 i Husum, København af forældrene Catharina og Nicolaus P. Boysen. Han fik en teknisk uddannelse og giftede sig den 23. september 1923 i Odense med Jutta Rasmussen. Hun blev født den 12. oktober 1890 i Odense af forældrene skomager Georg Anton Marius Rasmussen og hans kone Andrea Frandsine Marentine Henriette Midtskov. I 1911 nævnes hun som ekspeditrice i en skotøjsforretning i Odense. Det har sikkert været faderens forretning, idet han nævnes som både skomager og forretningsindehaver af en skotøjsforretning. Ved folketællingen i 1925 nævnes Jutta og Nicolay i Odense på Ruggårdsvej 82. Han er da automekaniker og selvstændig og ejer af ejendommen.

Sammen udvandrede Nicolay og Jutta i 1926 til USA. De bosatte sig i New York, hvor han nævnes som elevator mekaniker. Da han i 1937 søger om amerikansk statsborgerskab, får vi en del at vide om Nicolay. Han bor sammen med konen Jutta på 34 W. 94. Street, New York i USA. Hans ansigtsfarve er lys, og øjnene er blå. Han har blondt hår, vejer 91 kg og er 5 ”feet” og 11 ”inches” stor, hvilket svarer til 1,80 m. Han nævnes som skandinav og er af dansk nationalitet og født i Husum, Danmark. Der var ingen børn i ægteskabet, og det ser ud til at de efter nogle år bliver skilt. Jutta rejser til-

bage til Danmark, hvor hun i 1944 blev gift med Knud August Laurits Zangenberg (1887-1961 i København.

Hvad Nicolay derefter foretager sig, ved vi ikke, men noget tyder på, at han har haft hyre på et skib og sejlet med som maskinmester. Det må være bruddet med ægtefællen, som ændrede Nicolays planer om at blive i USA. Som nævnt foroven, dukker han op i 1950 i København, hvor han køber arealet og bosætter sig på Sød Østermark.

Han blev betegnet som eneboer og en særling og ville helst ikke have med andre mennesker at gøre. Han levede en kummerlig tilværelse sammen med sin lille terrier. I Sød fortalte man om ham, at han havde en uddannelse som ingeniør, og at han havde været til søs som maskinmester i mange år. Desuden at han havde opholdt sig i forskellige stater i USA. Men ellers var det meget sparsomt, hvad der fandtes af oplysninger om ham. Han holdt sig fuldstændig for sig selv. En enkelt gang kom han dog ind til slagter Lorenz Lorenzen i Sød og fortalte dem, at der var ”unge køer” på vejen. Han talte meget svært forståeligt i et gebrokket dansk indblandet engelsk og mente med ”unge køer” nogle kvier, der var brudt ud af deres indhegning. Dog var posten opmærksom på ham. Da postkassen en tid ikke var blevet tømt, slog han alarm, og den 17.8.1957 kunne man læse følgende i Flensborg Avis:

Eneboeren fra Sød efterlyses

Man mener, der er hændt ham en Ulykke

Eneboeren fra Sød, Dansk-Amerikaneren, fhv. Maskinmester Boysen, efterlyses af Politiet, idet han har været forsvundet fra sin ejendommelige Hytte paa Sød Mark i over otte Dage.

Det var Postbudet i Sød, der opdagede, at Aviserne dyngede sig op ved Indgangsdøren, hvorfor han underrettede Politiet. Man tog derfor ud til Hytten og fandt Boysens Hund, der dog havde en Mad og Drikke. Boysen har for godt 8 Dage siden været i Tønder, hvor han fik taget Pasbillede, og han havde da talt om, at Livet i Danmark med alle de mange Skatter, var gaaet ham paa Nerverne, og at han igen vilde drage til Amerika. Eneboeren var lidt menneskesky, men man tror dog ikke, at han allerede har forladt Landet, idet han ellers ikke vilde have ladet Hunden blive ene tilbage. Boysen var nemlig kendt som en stor Dyr- og Børneven. Politiet i Tønder oplyser, at Boysen havde sørget for sin Hund, han har ingen pårørende og skylder ingen noget. Han er fri og kan gaa, hvor han vil. Man har dog sendt Meddelelse om hans Forsvinden til alle Landets Politistationer, idet man frygter, at der er hændt ham en Ulykke.

Der var dog ikke sket ham noget. To dage senere kunne avisen berette, at han opholdt sig i Hamborg, ”og det må jo være hans privatsag” skriver avisen til afslutning. Han kom dog hjem igen og boede der en del år mere. Der var ikke indlagt strøm. Det klarede han med en benzinmotor. Nærmeste nabo var familien Jørgensen på Sædholm. Børnene drillede ham ofte ved at kaste sten mod vinduerne. Han blev sur og skød op i luften med sit gevær. Bedst husker vi børn nok ”æ amerikaner” som en gammel mand på cykel gennem Sæd by med den lille hund bagpå i en kurv. Om vi var bange for ham, kan jeg ikke huske, men vi snakkede aldrig med ham.

På et tidspunkt omkring 1957-58 opstod der en brand på Boysens ejendom. Området var delvis dækket af skov. Naboens søn Bent Jørgensen var ude for at lege og kom ind og var helt sort af røg. Det var dér de opdagede, at det brændte i nærheden. Der var ildebrand hos Boysen og hele skoven i nærheden brændte. Der var fare for at ilden ville antænde ejendommen Sædholm. Men takket være den snarrådige landmand Theodor Nielsen, fra den nuværende adresse Grøngårdvej 18, blev deres ejendom reddet. Han var i nærheden og pløjede et brandbælte, så ilden ikke kunne springe over på deres ejendom. Det var på dette område, hvor der senere blev gravet sand.

Hønseriet kom han aldrig i gang med, og i 1963 solgte han hele ejendommen til entreprenør H. F. Freiberg. I skødet blev der aftalt en vedlagsfri boligret til Nicolay Boysen, så længe han levede. Arealet brugte H. F. Freiberg til at grave sand til vejbygning. På den måde kom Boysen til at bo på et lille ø, omgivet af store dybe huller. Da Freiberg var færdig med at køre sand fra området, blev det solgt til Tønder Kommune i 1969, og området blev udlagt som losseplads. Hele arealet blev hegnet ind, og hele den daværende Tønder Kommune kørte alt skraldet derud - både det private og det fra erhvervsvirksomhederne. Det var bestemt ikke sjovt for Boysen at bo der længere. Især ikke, da man begyndte at afbrænde alt skraldet i kulen. Det endte da også med at han til sidst fik en røgforgiftning og blev med ambulance kørt til Tønder Sygehus. Efter en tid blev han overført til plejehjemmet i Tønder, hvor han døde i 1975 i en alder af 86 år. Der findes ingen billeder af ham - og heller ikke af skuret, hvor han boede. Dog kan man ane beboelse på et luftfoto fra 1954:

Horst Fries



Kort fra 1954 med antydning af Boysens beboelse. Til venstre ses ejendommen Sædholm 1.



Påskenen 2021



Påskegudstjenesten blev i år afholdt som uden-dørs gudstjeneste for at overholde de gældende coronarestriktioner.

Ved behageligt forårsvejr blev den fælles dansk-tyske gudstjeneste afholdt søndag eftermiddag den 4.4.21, men allerede mandag morgen var stedet dækket med sne.



Sæd har fået en storkerede

Det bliver spændende at se, om storken snart kommer til Sæd. På marken midt i Sæd – tilhørende Christa Jørgensen og Christian Andresen, Sønderbækvej 10, - dér, hvor Sankthansbålet hvert år bliver tændt, har foreningen Storkene.dk sat en storkerede op på en 9 meter høj pæl. Storkebestanden er øget syd for grænsen og derfor vil Storkene.dk gerne sikre, at forekomsten af storke breder sig til nord for grænsen. Derfor har de sat en række reder op langs med grænsen. Redens placering i Sæd er rigtig god og nu venter borgerne spændt på, om storken snart kommer. Forhåbentlig kommer storkene på besøg allerede i år, men et ”fast” storkepar, som vil bosætte sig i reden, kommer nok først i løbet af de næste år.

Stærehoteller og booking

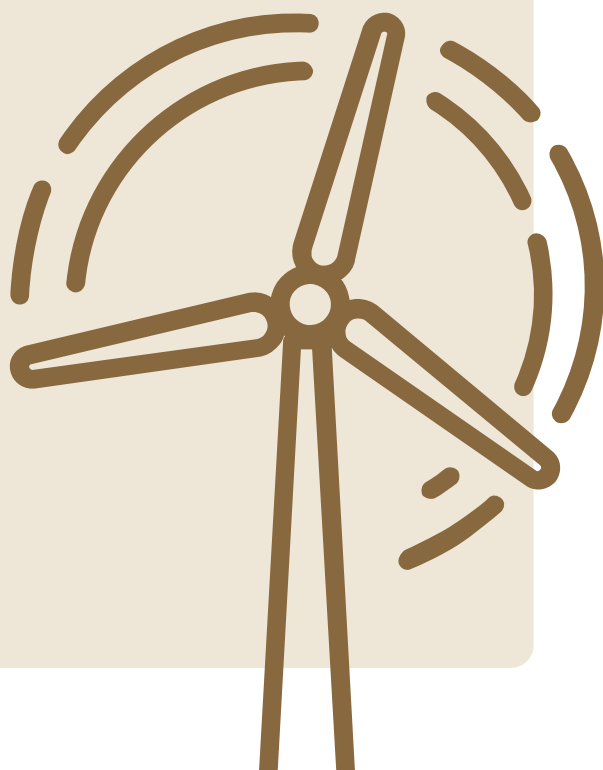
Stærehotellerne har haft en fantastisk første sæson. Mange gæster fra nær og fjern har overnattet i shelterne og har rost både hytter, toilet-/køkkenbygningen og de mange aktivitetsmuligheder, der er på Byens Torv. Bookingen er foregået via vores facebookside www.facebook.com/Staerehoteller eller på app'en 'Shelter'. Det har været et stort koordineringsarbejde, som har krævet meget administration fra Lars Thomsens side. Derfor har bestyrelsen besluttet at indlede et samarbejde med <https://hejcamp.dk/>, hvor gæster i 2021 skal booke. Gæsten betaler et lille administrationsgebyr til Hejcamp, men vi slipper for kalenderkoordinering, overbooking og betalingskontrol. Det ser vi frem til. Ingrid Lorenzen har været den daglige rengøringshjælp efter gæsterne. Stor ros og tak til Ingrid. Lokale borgere, som gerne vil overnatte i stærehotellerne, kan kontakte Lars T. i god tid for booking, så kan han spærre de pågældende dage på Hejcamp-hjemmesiden. Byens borgere kan overnatte gratis i shelterne.

Vindmølle-informationshytten

Vi har nu indsamlet ca. 165.000 kr. i fondstøtte til vindmølleinformationshytten. Vi er i fuld gang med at lave plancher og beskrivelser med hjælp fra dygtige formidlere og grafikere. Der bliver opsat 8 plancher med temasporene:

1. Hvordan fungerer en vindmølle
2. Energiens transportveje i Danmark og EU
3. Vindtvedmøllerne
4. De tyske møller
5. Den grønne omstilling og de 17 verdensmål
6. Solenergi og andre grønne energiformer
7. Om vind. Vindretning og vindstyrker
8. Holdninger til vindmøller

Der vil desuden blive opsat 2 solceller på taget, som skal levere energi til et batteri. Der opsættes et drejehjul, hvor gæsterne kan dreje på hjulet, hvorved der skabes 'energi' og der kommer en levende fortælling ud af en højtaler. Målet er, at hytten med indhold står klar i løbet af sommeren 2021.



Tilflytterhuset

Tønder Kommune inviterede i foråret 2019 til et møde vedrørende etablering af et tilflytterhus. I mødet deltog Rømø Borgerforening, Højer Lokalråd og Sæd-Ubjerg Lokalråd. Endvidere deltog Balance Danmark, som er en partipolitisk uafhængig organisation, der gerne vil bidrage til en sammenhængende udvikling af Danmark og bistå med råd og vejledning ved oprettelsen af tilflytterhuse i hele Danmark. I forlængelse af det samarbejde opstod der et anpartsselskab bestående af 16 lokale andelshavere, der tilsammen skød 102.500 kr. i projektet. Sæd-Ubjerg tilflytterhus ApS købte huset Lillestrømvej 5 og brugte ca. 1200 timer på at renovere huset. Tanken bag tilflytterhuset er dels, at der opnås lokalt ejerskab for projektet samt at tilflytterne mærker, at de er velkomne i lokalsamfundet og derfor vælger at bosætte sig permanent i området, når prøveperioden er slut.

Fra august 2020 til juni 2021 har der boet en tysk familie på fem personer.

FAKTA:

Tilflytterhuset fik et renoveringstilskud fra Landsbyfornyelsesmidlerne på kr. 217.000. En tilflytterfamilie kan bo i huset i min. 6 måneder og max. 12 måneder. Huslejen er kr. 5.000 pr. måned plus lys og varme.

Organisationen Balance Danmark varetager interessen for tilflytterhuse i hele Danmark.

Link til tilflytterhuset i Sæd:

www.balance-danmark.dk/tilflytterbolig-i-saed/

Facebookside:

www.facebook.com/Tilflytterhus

LOKALRÅDETS BESTYRELSE:

Hanne Frisk

Lars Thomsen

Christian Andresen

Flemming Frandsen

Carl Ove Hansen

Sekretær: Bent Christensen

Suppleanter

Uwe Carstensen

Margit Thomsen

Christa Jørgensen

Carl Heinz Hansen

Lenhard Lorenzen

UDBJERG SOGNS KIRKEBLAD

VARMESTUEN

Østergade 37, 6270 Tønder



Varmestuen tilbyder

Hyggeligt samvær, nogen at snakke med, stilhed & hygge med andre, en kop kaffe og en bid mad (gratis). Blot må der ikke nydes alkohol, og ikke bruges eller omsættes rusgifte, mens du er i varmestuen.

Åbningstider

Tirsdag, torsdag og søndag kl. 19.00 – 21.00

ST Nicolai TJENESTEN

Telefon:

70 120 110

Åbningstid:

kl. 20.00 - 02.00

En folkekirkelig samtalejeneste i samarbejde med Kirkens Korshær

- Du behøver ikke at gå alene med dine problemer.
- Du kan tale om det, som du ønsker.
- En samtale vil mange gange kunne løse op for problemerne.

Sct. Nicolai Tjenestens medarbejdere har tavshedspligt - intet fortælles videre. Alle kan henvende sig - og ingen spørger om navn, adresse o.l.

DANSKE GUDSTJENESTER

JULI 2021

Den 4. kl. 10.00

Kirsten Elisabeth Christensen

AUGUST 2021

Den 1. kl. 14.00

Kirsten Elisabeth Christensen

Den 15. kl 10.00 i Tønder Kristkirke

Fælles dansk-tysk gudstjeneste

Den 29. kl. 10.00

Konfirmation v. Kirsten Elisabeth Christensen

SEPTEMBER 2021

Den 5. kl 10.00

Kirsten Elisabeth Christensen

TYSKE GUDSTJENESTER

JULI 2021

Den 11. Kl. 10.00

Dorothea Lindow

AUGUST 2021

Den 8. Kl. 10.00

Dorothea Lindow

Den 15. kl 10.00 in der Kristkirche Tondern

Deutsch-dänischer Gottesdienst

SEPTEMBER 2021

Den 12. Kl 10.00

Dorothea Lindow

KIRKEBIL

Til såvel danske som tyske gudstjenester i Udbjerg eller andre kirkelige arrangementer for menigheden kan man gratis bestille kirkebil. Søndage hvor der ikke er dansk eller tysk gudstjeneste i Udbjerg, kan man også gratis bestille kirkebil til gudstjenester i Tønder og Møgeltonder. **Kirkebil bestilles hos Tønder Taxa tlf. 7472 2900. Bilen bestilles senest dagen før kl. 16.00.**

ADRESSER OG TELEFONER

Internet: www.sogn.dk/ubjerg

Sognepræst

Kirsten Elisabeth Christensen
Kirkepladsen 3, 6270 Tønder
Tlf. 2035 7953

Tysk præst

Dorothea Lindow
Kirkepladsen 5, 6270 Tønder
Tlf. 2035 7964

Organist

Erika Bultmann
Waldweg 4,
Humptrup
Tlf. 0049 4663 187603

Kirkegårdsleder

Jørn Skov
Ribelandevej 47, 6270 Tønder
Tlf. 2126 0880
8.00 – 14.00

Tysk kirkesanger

Heidi Lutter
Broder-Nissen-Weg 14,
Neukirchen
Tlf. 0049 4664 432

Dansk kirkesanger

Renate Osterholz
Klostergade 14
6240 Løgumkloster
Tlf. 2176 5703

Kirkeværg og kasserer

Jacob Tygsen
Søndersøvej 1, Udbjerg
Tlf. 7472 1484

Menighedsrådets formand

Jacob Lorenzen
Sønderbækvej 17, Sæd
Tlf. 7472 4248

REDAKTION

Jacob Tygsen

Stof til næste nummer af kirkebladet
skal være os i hænde senest den 1. september 2021